

Số: 60/BC-VHXXH

Hà Nội, ngày 09 tháng 9 năm 2022

BÁO CÁO THẨM TRA

Tờ trình, dự thảo Nghị quyết thông qua “Đề án phân cấp quản lý nhà nước, ủy quyền trên địa bàn thành phố Hà Nội” và dự thảo Nghị quyết thay thế Nghị quyết số 08/2016/NQ-HĐND ngày 03/8/2016 của HĐND Thành phố về phân cấp quản lý nhà nước một số lĩnh vực hạ tầng, kinh tế - xã hội trên địa bàn thành phố Hà Nội (lĩnh vực văn hóa – xã hội)

(Ban Văn hóa - Xã hội trình tại kỳ họp thứ 09 HĐND Thành phố khóa XVI)

Kính gửi: Hội đồng nhân dân thành phố Hà Nội

Thực hiện quy định của Luật Tổ chức Chính quyền địa phương và phân công của Thường trực HĐND Thành phố, ngày 09/9/2022, Ban Văn hóa - Xã hội HĐND thành phố Hà Nội chủ trì, phối hợp với các Ban HĐND Thành phố tổ chức thẩm tra Tờ trình số 278/TTr-UBND ngày 30/8/2022; Báo cáo số 315/BC - UBND ngày 30/8/2022 của UBND Thành phố về việc xây dựng Đề án phân cấp quản lý nhà nước, ủy quyền trên địa bàn thành phố Hà Nội và dự thảo Nghị quyết thay thế Nghị quyết số 08/2016/NQ-HĐND ngày 03/8/2016 của HĐND Thành phố về phân cấp quản lý nhà nước một số lĩnh vực hạ tầng, kinh tế - xã hội trên địa bàn thành phố Hà Nội. Ban Văn hóa - Xã hội HĐND Thành phố báo cáo ý kiến thẩm tra nội dung thuộc lĩnh vực văn hóa - xã hội tại các Tờ trình, Báo cáo, dự thảo Nghị quyết như sau:

I. Về hồ sơ, quy trình xây dựng dự thảo Nghị quyết

Hồ sơ UBND Thành phố trình HĐND Thành phố đảm bảo theo quy định, gồm có: Tờ trình số 278/TTr-UBND ngày 30/8/2022; Báo cáo số 315/BC - UBND ngày 30/8/2022 của UBND Thành phố và dự thảo Nghị quyết thông qua Đề án phân cấp quản lý nhà nước, ủy quyền trên địa bàn thành phố Hà Nội; dự thảo Nghị quyết thay thế Nghị quyết số 08/2016/NQ-HĐND ngày 03/8/2016 của HĐND Thành phố về phân cấp quản lý nhà nước một số lĩnh vực hạ tầng, kinh tế - xã hội trên địa bàn thành phố Hà Nội; Báo cáo đánh giá tác động chính sách; Tổng hợp tiếp thu ý kiến góp ý của các cơ quan, tổ chức, cá nhân và đối tượng chịu sự tác động trực tiếp; Báo cáo thẩm định của Sở Tư pháp; Thông báo ý kiến phản biện của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam thành phố Hà Nội.

Việc xây dựng dự thảo Nghị quyết được thực hiện đảm bảo trình tự quy định của pháp luật.

II. Sự cần thiết, căn cứ pháp lý, thẩm quyền ban hành Nghị quyết

1. Sự cần thiết ban hành Nghị quyết

Thành phố Hà Nội thực hiện phân cấp quản lý nhà nước về kinh tế - xã hội giữa cấp Thành phố và cấp huyện bắt từ năm 2006. Trong 16 năm qua, HĐND Thành phố đã ban hành 02 Nghị quyết và UBND Thành phố ban hành 08 Quyết định về phân cấp quản lý nhà nước về kinh tế - xã hội. Qua nhiều năm thực hiện phân cấp quản lý cho thấy đây là một xu thế tất yếu, góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước của các cấp chính quyền địa phương, nhất là trong điều kiện Hà Nội có dân số đông, diện tích khá lớn, nhiều đơn vị hành chính cấp huyện, năng lực quản lý của bộ máy hành chính cấp huyện đã ngày càng được nâng cao. Đây mạnh phân cấp phù hợp với trình độ phát triển KT-XH địa phương trong từng giai đoạn, đặc thù của ngành, lĩnh vực, khả năng quản lý, điều hành của từng cấp, đồng thời phát huy tính chủ động, trách nhiệm của chính quyền địa phương là chủ trương chỉ đạo xuyên suốt của Đảng, Chính phủ.

Thực hiện chủ trương của Đảng về khâu đột phá chiến lược hoàn thiện thể chế, Nghị quyết số 04/NQ-CP ngày 10/01/2022 của Chính phủ, Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Thành phố lần thứ XVII và Nghị quyết của Ban chấp hành Đảng bộ Thành phố về đẩy mạnh phân cấp, ủy quyền; để đáp ứng yêu cầu thực tiễn phát triển kinh tế - xã hội Thủ đô và xu thế vận động của xã hội, UBND Thành phố thực hiện rà soát, xây dựng Đề án phân cấp, ủy quyền và đề xuất HĐND Thành phố ban hành Nghị quyết thay thế Nghị quyết số 08/2016/NQ-HĐND là cần thiết.

2. Căn cứ pháp lý, thẩm quyền ban hành Nghị quyết

Tại điểm c khoản 1 Điều 19 Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 19/6/2015 quy định nhiệm vụ, quyền hạn của HĐND cấp tỉnh: *Quyết định biện pháp để thực hiện các nhiệm vụ, quyền hạn do cơ quan nhà nước cấp trên phân cấp; quyết định việc phân cấp cho chính quyền địa phương cấp huyện, cấp xã, cơ quan nhà nước cấp dưới thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn của chính quyền địa phương ở tỉnh.*

Nghị quyết số 04/NQ-CP ngày 10/01/2022 của Chính phủ về đẩy mạnh phân cấp, phân quyền trong quản lý nhà nước yêu cầu: *“UBND cấp tỉnh xây dựng Đề án đẩy mạnh phân cấp đối với UBND cấp huyện, cấp xã và cơ quan chuyên môn thuộc UBND cấp tỉnh, trình HĐND cùng cấp thông qua trước khi ban hành Quyết định và tổ chức thực hiện theo quy định của pháp luật”.*

Như vậy, việc UBND Thành phố xây dựng và đề xuất HĐND Thành phố thông qua Đề án phân cấp quản lý nhà nước, ủy quyền trên địa bàn thành phố Hà Nội và đề xuất HĐND Thành phố ban hành Nghị quyết thay thế Nghị quyết số 08/2016/NQ-HĐND ngày 03/8/2016 của HĐND Thành phố về phân cấp quản lý nhà nước một số lĩnh vực hạ tầng, kinh tế - xã hội trên địa bàn thành phố Hà Nội là đảm bảo căn cứ pháp lý, thuộc thẩm quyền quyết định của HĐND Thành phố.

III. Về nội dung trình (lĩnh vực văn hóa - xã hội)

1. Về thông qua Đề án phân cấp quản lý nhà nước, ủy quyền trên địa bàn thành phố Hà Nội

UBND Thành phố đã đánh giá khái quát kết quả thực hiện phân cấp giai đoạn 2016-2021; nêu ưu điểm của việc phân cấp đối với 16 lĩnh vực theo Nghị quyết số 08/2016/NQ-HĐND và Quyết định số 14/2021/QĐ-UBND ngày 06/9/2021 và phân cấp đối với các lĩnh vực ngoài Nghị quyết số 08/2016/NQ-HĐND và Quyết định số 14/2021/QĐ-UBND; làm rõ các tồn tại trong quá trình thực hiện phân cấp thời gian qua. Dự thảo Đề án phân cấp quản lý nhà nước, ủy quyền trên địa bàn thành phố Hà Nội được chuẩn bị kỹ lưỡng, khá toàn diện, phù hợp với các quy định pháp luật hiện hành; việc xác định nội dung phân cấp quản lý nhà nước một số lĩnh vực kinh tế-xã hội trên địa bàn Thành phố đảm bảo tính kế thừa và phát huy những quy định còn phù hợp theo phân cấp trước đây tại Quyết định số 14/2021/QĐ-UBND ngày 06/9/2021; có điều chỉnh những bất cập, khắc phục các nhược điểm trong quy định phân cấp trong thời gian qua; bổ sung, điều chỉnh 09 nội dung cho phù hợp với quy định mới của pháp luật và yêu cầu của thực tiễn trên nguyên tắc tăng tính chủ động cho các quận, huyện, thị xã có năng lực tổ chức triển khai, có nguồn lực tốt; tạo điều kiện tối đa cho cấp huyện phát huy cao nhất tính sáng tạo, linh hoạt, tự chủ, tự chịu trách nhiệm trong việc tổ chức thực hiện các nhiệm vụ được phân cấp; đảm bảo phối hợp chặt chẽ, hiệu quả giữa ngành với ngành và giữa ngành với cấp trong quản lý theo ngành, lĩnh vực và quản lý theo địa bàn.

Ban Văn hóa - Xã hội HĐND Thành phố cơ bản thống nhất với Đề án phân cấp quản lý nhà nước, ủy quyền trên địa bàn thành phố Hà Nội do UBND Thành phố trình tại kỳ họp.

2. Về quy định phân cấp quản lý nhà nước một số lĩnh vực kinh tế- xã hội trên địa bàn thành phố Hà Nội

2.1. Mục tiêu, phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng và nguyên tắc phân cấp

Ban Văn hóa - Xã hội HĐND Thành phố cơ bản thống nhất với mục tiêu phân cấp như UBND Thành phố trình, nhấn mạnh mục tiêu phân cấp nhằm quy định rõ ràng, cụ thể nhiệm vụ, thẩm quyền, trách nhiệm của mỗi cấp; phát huy tính năng động, sáng tạo, quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm của mỗi cấp chính quyền địa phương trong giải quyết công việc, phục vụ Nhân dân nhanh chóng, thuận lợi, góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước và phát triển kinh tế - xã hội của từng địa phương và của cả Thành phố.

Phạm vi điều chỉnh và đối tượng áp dụng đã tuân thủ theo các nội dung được quy định tại Luật Tổ chức chính quyền địa phương, Luật Tổ chức Chính phủ và pháp luật chuyên ngành.

Các nguyên tắc phân cấp được UBND Thành phố trình phù hợp với các nguyên tắc đã được quy định tại Khoản 2 Điều 11 Luật Tổ chức chính quyền địa

phương và Nghị quyết số 21/NQ-CP ngày 21/3/2016 của Chính phủ về phân cấp quản lý nhà nước giữa Chính phủ và UBND tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương. Ban Văn hóa - Xã hội HĐND Thành phố thống nhất với nguyên tắc phân cấp như UBND Thành phố trình và nhấn mạnh thêm: cấp nào làm tốt hơn, kịp thời phục vụ Nhân dân thì giao cấp đó thực hiện; đảm bảo công khai, minh bạch gắn với trách nhiệm người đứng đầu và trách nhiệm giải trình của các cấp chính quyền địa phương; tăng cường kiểm tra, giám sát sau phân cấp; kịp thời hướng dẫn, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong tổ chức thực hiện phân cấp của chính quyền cấp dưới.

2.2. Về nội dung quy định phân cấp

Các nội dung quy định cụ thể về phân cấp thuộc các lĩnh vực: quản lý thông tin truyền thông; quản lý du lịch; quản lý y tế; quản lý nghĩa trang và cơ sở hỏa táng được giữ như phân cấp tại Quyết định số 14/2021/QĐ-UBND ngày 06/9/2021 của UBND Thành phố là phù hợp các quy định pháp luật hiện hành; phù hợp với yêu cầu thực tiễn. Ban Văn hóa - Xã hội HĐND Thành phố thống nhất với đề xuất của UBND Thành phố đề nghị bổ sung một số nội dung phân cấp trong lĩnh vực văn hóa - xã hội: quy định phân cấp về quản lý tượng đài, tranh hoành tráng; điều chỉnh phân cấp quản lý sau đầu tư đối với lĩnh vực di tích; phân cấp trong lĩnh vực giáo dục.

Để có thêm thông tin cho đại biểu HĐND thảo luận, xem xét, quyết nghị, Ban Văn hóa - Xã hội HĐND Thành phố đề nghị UBND Thành phố một số nội dung sau:

(1) Về phân cấp quản lý tượng đài, tranh hoành tráng, Ban đề nghị UBND Thành phố làm rõ:

- Hiện nay, trên địa bàn Thành phố, nhiều tượng đài được xây dựng gắn liền với các vườn hoa, công viên, trong đó nhiều tượng đài nằm trong các công viên do Thành phố quản lý. Đề nghị UBND Thành phố làm rõ quy định về phân cấp quản lý tượng đài như dự thảo (tượng đài nằm trong các công viên Thành phố quản lý sẽ giao quận, huyện quản lý) có dẫn đến bất cập, chồng chéo trong quản lý hay không? Có đảm bảo hiệu quả quản lý hay không?

- Một số tranh hoành tráng như Con đường gốm sứ nằm trên địa bàn của nhiều quận: Hoàn Kiếm, Tây Hồ, Ba Đình, Hai Bà Trưng. Đề nghị UBND Thành phố làm rõ quy định phân cấp như dự thảo (giao các quận, huyện quản lý) có vi phạm nguyên tắc đảm bảo tính đồng bộ, hệ thống trong quản lý, nguyên tắc giảm đầu mối quản lý và đảm bảo hiệu quả quản lý không?

(2) Rà soát một số nội dung đã được quy định rõ trong các văn bản quy phạm pháp luật khác và không thể hiện nội dung phân cấp như công tác quản lý lễ hội, quản lý du lịch có cần quy định lại trong Nghị quyết hay không?

(3) Tại Điều 17 của dự thảo Nghị quyết quy định về phân cấp quản lý y tế có đề xuất bổ sung Khoản 1: "Thành phố quản lý, chỉ đạo, hướng dẫn, thanh tra, kiểm tra đối với các tổ chức, cá nhân tham gia hoạt động trong lĩnh vực y tế".

Theo Thông tư 37/2021/TT-BYT ngày 31/12/2021 của Bộ Y tế hướng dẫn chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của Sở Y tế thuộc UBND tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương và Phòng Y tế thuộc UBND huyện, quận, thị xã, thành phố thuộc tỉnh, thành phố thuộc thành phố trực thuộc Trung ương đã nêu rõ chức năng, nhiệm vụ của Sở Y tế và Phòng Y tế. Về nhiệm vụ và quyền hạn của Phòng Y tế tại Khoản 9 Điều 4 có nêu: "Kiểm tra, tham gia thanh tra về lĩnh vực y tế đối với tổ chức, cá nhân trong việc thực hiện các quy định của pháp luật;..."

Đề nghị UBND Thành phố rà soát, làm rõ việc bổ sung Khoản 1 như trên có phù hợp quy định của pháp luật không?

(4) Về phân cấp trong lĩnh vực giáo dục: đề nghị rà soát, xem xét phân định hợp lý trách nhiệm đầu tư và trách nhiệm duy tu, bảo trì đối với các trường THPT, trường phổ thông có nhiều cấp học trong đó có cấp THPT, trường phổ thông dân tộc nội trú có cấp THPT.

IV. Về dự thảo Nghị quyết

Dự thảo Nghị quyết được xây dựng đảm bảo tính hợp hiến, hợp pháp và tính thống nhất với hệ thống pháp luật. Hình thức, bố cục dự thảo Nghị quyết phù hợp với các quy định hiện hành. Dự thảo Nghị quyết đã được Sở Tư pháp thẩm định tại Báo cáo số 226/BC-STP ngày 07/8/2022. Ban Văn hóa - Xã hội cơ bản thống nhất với nội dung dự thảo Nghị quyết.

Đề Nghị quyết sớm đi vào cuộc sống và được triển khai một cách hiệu quả, Ban Văn hóa - Xã hội đề nghị UBND Thành phố: chỉ đạo tổ chức tuyên truyền, quán triệt sâu rộng, triển khai Nghị quyết trong toàn hệ thống chính trị Thành phố; ban hành danh mục các công trình phân cấp quản lý, đầu tư giữa cấp Thành phố và cấp huyện trên cơ sở tiêu chí rõ ràng, cụ thể; quy định rõ về xử lý các trường hợp chuyển tiếp, chỉ đạo thực hiện bàn giao công việc giữa các cấp chính quyền đảm bảo quản lý thông suốt, phục vụ tốt Nhân dân; bảo đảm các điều kiện về tổ chức cán bộ, tài chính, ngân sách, cơ sở vật chất để thực hiện các nhiệm vụ, quyền hạn được phân cấp, ủy quyền; tăng cường kiểm tra, giám sát việc tổ chức thực hiện, kịp thời sơ kết, tổng kết, kịp thời đề xuất điều chỉnh phù hợp với thực tế.

Trên cơ sở tiếp thu của UBND Thành phố và kết quả thảo luận của đại biểu HĐND Thành phố, Ban Văn hóa - Xã hội kính trình HĐND Thành phố xem xét, quyết nghị./.

Nơi nhận:

- Như kính gửi;
- Đ/c Chủ tịch HĐND TP; (Đề b/c)
- TT HĐND TP;
- Đại biểu HĐND TP;
- Ban KTNS;
- Các sở: KHĐT, VH&TT, GD&ĐT, TTTT, DL, YT, LĐTB&XH;
- Các VP: Đoàn ĐBQH& HĐND, UBND TP;
- Lưu: VT, Ban VHXH./.

TM. BAN VĂN HÓA - XÃ HỘI
TRƯỞNG BAN

Nguyễn Thanh Bình